

FIȘA DISCIPLINEI
pentru anul universitar 2025/26

Aprobat prin decizia Consiliului
Facultății nr. 1013/10.09.2025.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Sapiientia din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea/ DSPP	Științe Economice, Socio-Umane și Inginerești din Miercurea Ciuc, Științe Economice
1.3. Domeniul de studii	Economie
1.4. Ciclul de studii	Masterat
1.5. Programul de studiu	Economie aplicată și finanțe
1.6. Calificarea	Master în economie aplicată și finanțe

2. Date despre disciplină

2.0. Departamentul	Științe Economice		
2.1. Denumirea disciplinei	Teoria deciziilor de investiții		
2.2. Tip activități	Asistat integral	Asistat parțial:	Neasistat
2.3. Titularul disciplinei /Titularul cursului	Prof. dr. Makó Zoltán		
2.4. Titularul(ii) activităților de	seminar	Prof. dr. Makó Zoltán	
	laborator		
	proiect		
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	3
		2.7. Forma de verificare	C
		2.8. Tipul disciplinei	DOB
2.9. Categoria formativă	DS	2.10 Categoria disciplinei	DAP
		2.11. Codul disciplinei	CMGG0231

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / laborator/proiect/practică	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar /laborator/proiect/practică	14
3.4.o Din care online	-	3.5.o. curs	-	3.6. o. seminar/laborator	-
3.7. Numărul de puncte de credit conform planului de învățământ ¹					4
3.8. Total ore pe semestru					112
3.9. Total ore studiu individual					70
3.10. Distribuția fondului de timp pentru studiu individual:					ore
a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					24
b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
c) Pregătire seminarii /laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
d) Tutoriat					4
e) Examinări					2

¹ 1 credit este corespunzător cu 28 ore de studiu

f) Alte activități:	-

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu calculator și video-proiector
5.2. De desfășurare a seminarului /laboratorului/proiectului/practicii	Sală de seminar, dotată cu tablă interactivă/tabla clasică

6. Rezultate ale învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul aplică principii și metode de bază pentru rezolvarea problemelor sau situațiilor bine definite, tipice domeniului, în condiții de asistență calificată. - Analizează și interpretează fenomene decizionale și procese specifice domeniului. - Concepe modele decizionale pentru descrierea și înțelegerea fenomenelor. - Utilizează noțiuni și modele matematice din teoria deciziilor.
Aptitudini	- Studentul/Absolventul modelează un proces economic și a factorilor determinanți ai acestuia utilizând arbori decizional și funcții de valori din teoria perspectivei. - Studentul/absolventul utilizează algoritmi din teoria deciziilor pentru alegerea opțiunii optime.
Responsabilitate și autonomie	- Studentul/absolventul execută responsabil sarcinile profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și sub asistență calificată. - Studentul/absolventul realizează o lucrare sau un proiect, asumându-și responsabil sarcinile specifice rolului său într-o echipă plurispecializată.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Teoria alegerii raționale, cunoscută și ca teoria acțiunii raționale, reprezintă un cadru de înțelegere și modelare a comportamentului social și economic. Această teorie este relativ populară, deși nu reflectă întotdeauna condițiile reale în care deciziile trebuie luate. Ideea unei alegeri raționale este, în sine, atractivă, iar factorii importanți de decizie, din politică sau business, au susținut și promovat acest model. Principala sa atracție constă în ideea că, indiferent de tipul deciziei pe care un actor trebuie să o ia, se poate aplica în mod constant o analiză rece și rațională. În realitate, modelul de decizie cu raționalitate limitată corespunde mult mai bine situațiilor întâlnite în viața cotidiană și oferă soluții corecte pentru majoritatea deciziilor. Prin intermediul noțiunilor fundamentale din teoria deciziilor raționale, se ajunge la modelul de raționalitate limitată și se pot analiza, atât din perspectiva economică, cât și psihologică, diferențele între modelele raționale și cele cu raționalitate limitată.

7.2. Obiectivele specifice	Obiective cognitive: Asimilarea cunoștințelor necesare luării deciziilor în condiții de risc și incertitudine și înțelegerea rolului anticipărilor în modelarea deciziilor economice. Obiective profesionale: Modelarea cere un algoritm de rezolvare care să fie cât mai simplu pentru a fi ușor programat pe calculator și care să ducă la o soluție optimă conform scopului. În cadrul acestei discipline prezentăm aplicarea arborilor decizionale la probleme economice, modelul CAPM și modele din teoria jocurilor. Punem accent pe studierea problemelor decizionale cu ajutorul calculatorului. Obiective atitudinale: Acțiunea rațională în sensul interesului individual nu va conduce la un echilibru rațional colectiv, ci foarte probabil la haos, iar acest lucru trebuie acceptat, promovat, și luat în considerare de către decidenții economici.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Fond de timp alocat / Observații
C1. Elemente din teoria deciziilor, scurt istoric, principalele curente.	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
C2. Arbori decizionali.	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C3-C4. Modele de decizie rațională	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C5. Eficientizarea deciziilor manageriale	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C6. Luarea deciziilor antreprenoriară	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C7-C8. Teoria jocurilor în modelarea deciziilor raționale	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C9. Puncte de echilibre Nash și rolul lor în teoria deciziilor	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații	2 ore
C10. Puncte de echilibre correlate și rolul lor în teoria deciziilor	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
C11. Teoria alocațiilor stabile și practica mecanismelor de piață	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
C12. Modelul Bounded Rationality	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
C13. Modele heuristice de luare a deciziilor	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
C14. Cercetări psihologice în științele economice, în special cu privire la evaluările și deciziile în caz de nesiguranță	Expunere: descriere, explicații, exemple practice, demonstrații.	2 ore
Bibliografie Contribuție proprie: 1. Salamon J., Makó Z.,: Döntésmélet közgazdászoknak (Teoria deciziilor pentru economiști), Ed. Scientia, Cluj-Napoca, 2020. (21 buc. în bibliotecă). https://real.mtak.hu/107611/1/SJ-MZ-jegyzet_REAL.pdf Obligatorie: 2. Zaharia M.: Inteligența artificială și sistemele expert în asistarea deciziilor, Ed. Economică, București, 2006. (2 buc. în bibliotecă) 3. Richard Thaler: Rendbontók – A viselkedési közgazdaság térnyerése (Comportament Inadecvat), HVG Kiadó, Budapest, 2016. (2 buc. în bibliotecă) 4. Daniel Khaneman: Gyors és lassú gondolkodás (Gândire rapidă, gândire lentă), HVG, Budapest, 2013. (2 buc. în bibliotecă)		

8.2. Seminar	Metode de predare	Fond de timp alocat/ Observații
S1. Criterii de decizii	Lucru în grupe	1 oră
S2, S3. Arbori decizionali	Explicații, exemplificări, dialog	2 ore
S4. Consumatorul Robinson și antreprenorul Richson	Dialog și explicații, lucru în grupe	1 oră
S5. Societatea lui Robinson și Richson	Dialog și explicații, lucru în grupe	1 oră
S6, S7. Compararea deciziilor consumatorilor și cel al antreprenorilor	Prezentările grupurilor de studenți, explicații	2 ore
S8, S9. Puncte de echilibre Nash pentru situații de conflict între două persoane, cu două strategii	Dialog și explicații, lucru în grupe	2 ore
S10, S11. Puncte de echilibre corelate pentru situații de conflict între două persoane, cu două strategii	Dialog și explicații, lucru în grupe	2 ore
S12. Alocații stabile	Rezolvare de probleme	1 oră
S13, 14. Modele heuristice de luare a deciziilor	Prezentările grupurilor de studenți, explicații	2 ore
Bibliografie Contribuție proprie: 1. Makó Z., Salamon J.: Operációkutatási és döntéshozatali példatár közgazdászoknak (Culegere de probleme din cercetări operaționale și teoria deciziilor pentru economiști), format electronic. Obligatorie: 1. Köves Alexandra, Wimmer Ágnes, Gáspár Judit, Becser Norbert, Szántó Richárd, Zoltayné Paprika Zita, Feladatgyűjtemény a Döntéshozatal tantárgyhoz (Culegere de exerciții pentru disciplina Teoria deciziilor), Budapest Corvinus Egyetem, 2019. 2. Richard Thaler: Rendbontók – A viselkedési közgazdaság térnyerése (Comportament Inadecvat), HVG Kiadó, Budapest, 2016. (2. buc. în bibliotecă) 3. Daniel Kahneman: Gyors és lassú gondolkodás (Gândire rapidă, gândire lentă), HVG, Budapest, 2013. (2. buc. în bibliotecă)		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru adaptarea la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai mediului de afaceri.

10. Evaluare

A. Condiții de îndeplinit pentru prezentarea la evaluare:

Nu este cazul.

B. Criterii, metode și ponderi în evaluare:

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Evaluarea reflectă măsura în care acesta este capabil să aplice cunoștințele teoretice în dezvoltarea strategiei proprii.	Participarea activă la jocuri decizionale și analiza comportamentală a participanților. Studentul prezintă propria strategie.	20%

10.5 .	Seminar	Evaluarea reflectă măsura în care echipa reușește să prezinte clar subiectul.	Studentul participă într-un proiect de echipă, asumându-și sarcinile specifice rolului său în echipă. Echipa susține o prezentare pe baza temelor din cartea lui D. Kahneman și R. Thaler	40%
	Laborator			
	Proiect	Evaluarea reflectă măsura în care studentul este capabil să aplice cunoștințele teoretice în rezolvarea problemelor economice concrete, utilizând metodele învățate.	Proiect individual. Fiecare student rezolvă două exerciții din teoria deciziilor și le prezintă.	40%
	Practică			

10.6. Standard minim de performanță

Însușirea corectă a noțiunilor teoretice de bază și aplicarea acestora în rezolvarea unor aplicații simple.

Cursurile sunt redactate în Scientific Workplace (Latex), iar modelarea și exemplificarea se va face în Excel și în Matlab.

Data completării
06.09.2025

Semnătura titularului disciplinei
Dr. Makó Zoltán

Semnătura titularului/rilor de aplicații
Dr. Makó Zoltán

Data avizării în departament
09.09.2025

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Illyés László

Semnătura responsabilului programului de studii

Dr. Lázár Ede

